

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU



Rakennesuunnitelma 2040+

Lausunnot

Seutuhallitus 27.9.2023

Tässä esityksessä

1. Taustaa rakennesuunnitelman valmistelulle
2. Valmistelun vaiheet
3. Lausunnot
4. Suunnitelman viimeistely

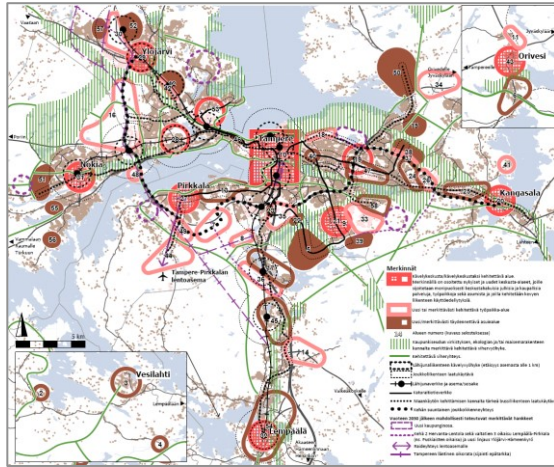


1. Taustaa rakennesuunnitelman valmistelulle

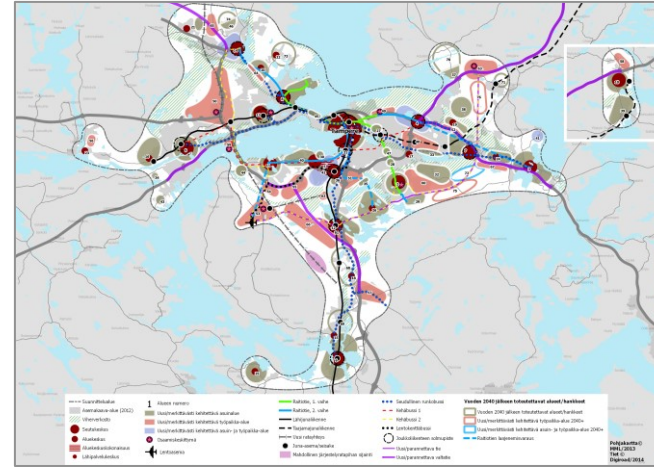
Lähtökohtia suunnittelussa

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

S
e
u
t
u



Rakennesuunnitelma vuoteen 2030



Rakennesuunnitelma vuoteen 2040

V
a
l
t
i
o



MAL-aijesopimus 2011-2012



MAL-aijesopimus 2013-2015



MAL-sopimus 2016-2019



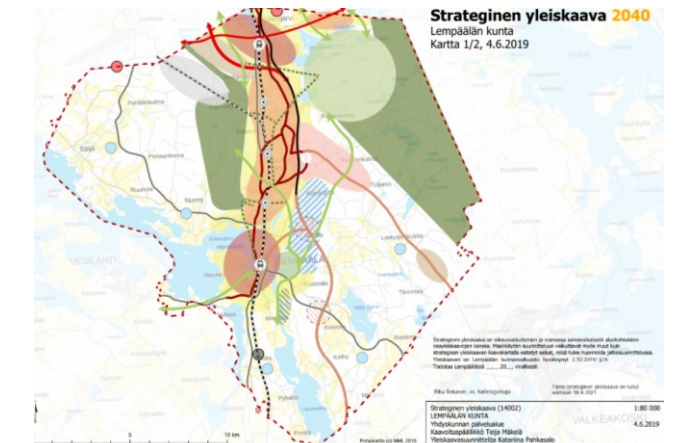
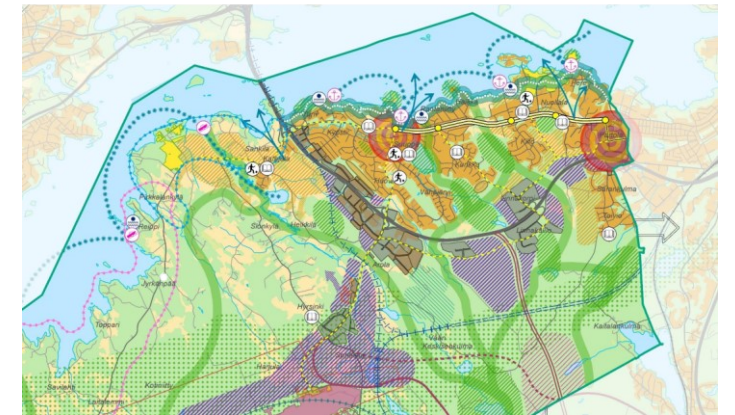
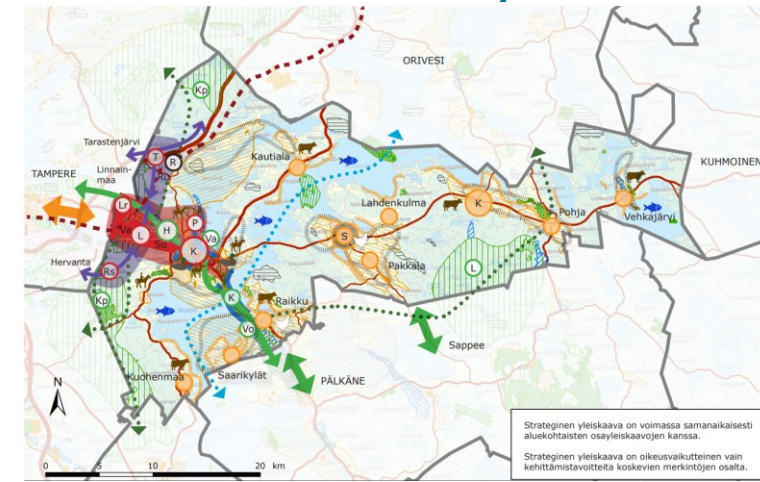
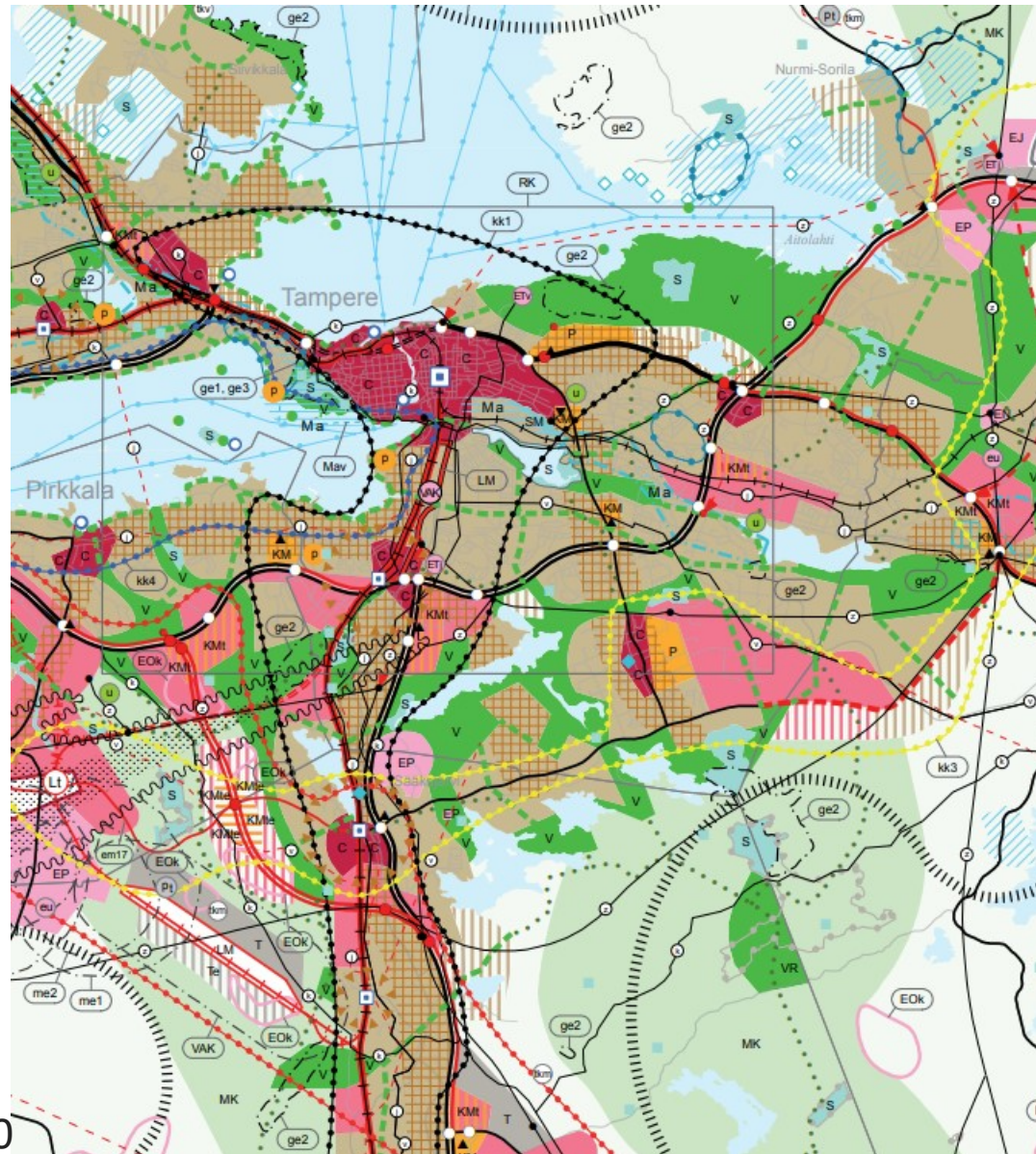
MAL-sopimus 2020-2023

Lähtökohtia suunnittelussa

Strategisia yleiskaavoja

Suunnittelun tilanne on seudulla hyvä.

Juridisten kaavojen perusratkaisuja ei kyseenalaistettu.



Pirkanmaan maakuvankaava 2040

Toimintaympäristön keskeiset muutokset

**Turvallisuus-
ympäristön muutos**

**Kasuvat
hyvinvointierot**

Ekologinen kriisi

**Kansalaisyhteiskun-
nan vahvistuminen**

**Talouden,
teknologian ja
työn murros**

Kaupungistuminen

**Väestörakenteen
muutos**

**Hyvinvointialueiden
perustaminen**

Vehreä metropolimme 2040



Lumoava arki

Kaupunkiseudulla voi asua eurooppalaisittain urbaanisti tai maaseudun kylissä. Naapurustomme ovat turvallisia ja viihtyisiä.

Asukkaille on tarjolla älykkäitä liikkumismahdollisuuksia ja elämyksiä vapaa-aikaan. Luonnon sinivihreys ihastuttaa arkeamme. Kuntien palvelut on viritetty tuottamaan asukkaille hyvinvointia ja elämänlaatua.

Asukasosallisuus ja yhteenkuuluvuus vahvistavat ilmapiiriä. Kaupunkiseutu on kaikille läheinen.



Fiksu kasvu

Toimimme ekologisesti kestävästi ja kuntarajattomasti. Kasvun selkärankana on eheä ja vahva yhdyskuntarakenne.

Seudullinen elinkeinopolitiikka vauhdittaa yritystoiminnan kestävää siirtymää ja panostaa valittuihin kärkiin.

Kaupunkiseudun työpaikat lisääntyvät, koulutus ja osaaminen kohtaa työpaikkojen tarpeet.

Yritysten sijoittumisessa ei katsota kuntarajoja.



Maailmalle auki

Teemme kaupunkiseutua maailmalla tunnetuksi ja parannamme yhteyksiä. Tänne on helppo saapua.

Tuemme monikulttuurisuutta ja -kielisyyttä sekä arjen kansainvälistymistä. Tänne on mukava juurtua.

Seudun työmarkkinat ja koulutusympäristöt houkuttelevat kansainvälisiä osaajia ja oppijoita. Täällä on hyvä kehittyä.

























Valmistelussa painopiste on ollut seudun menestyksen kannalta tärkeiden seudullisten kehittämisteemojen tunnistamisessa ja näihin liittyvien kehittämisperiaatteiden, yhteistyön paikkojen ja yhteistyön mallien miettimisessä.



2. Valmistelun vaiheet

Työvaiheet ja osallistuminen

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

OSALLISTUMINEN	VAIHE 0: LÄHETEKESKUSTELU	VAIHE 1: LÄHTÖAINEISTO JA PÄIVITYSTARVE	VAIHE 2: TAVOITTEET, PERIAATTEET JA PAINOTUKSET	VAIHE 3: KOKOAMINEN STRATEGISTEN PAINOTUSTEN ILMIASU	VAIHE 4: HYVÄKSYMINEN
 TYÖPAJA  KOKOUS	HELMI-HUHTIKUU 2022	MAALIS-KESÄKUUN 2022	ELOKUU-MARRASKUU 2022	TAMMIKUU-HUHTIKUU 2023	TOUKO-SYYSKUU 2023
	Valmistelun lähtökohdat	Aloitusvaihe	Tavoitteet	Kokoamisvaihe	Rakennesuunnitelma 2040+
	<ul style="list-style-type: none"> Valmisteluprosessi ja organisointi Lähtötietojen tunnistaminen Rasun ja MAL-sopimuksen tilannekuva ja suositukset Toimintaympäristön analyysi Käyttäjätarpeiden kartoitus/kysely 	<ul style="list-style-type: none"> Aloituskokous: Päivitystarpeen ja käsiteltävien teemojen tunnistaminen 5-6/22 - viedään prosessisuunnitelmaan Työryhmäkohtaiset kysymykset päivitystarpeen määrittelyä varten Osallisuusmalli 	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteet periaatteet ja painotukset Toteutuksen ohjelmoinnin periaatteet Suunnitelman temaattiset sisällöt Esitystavan tarkentaminen Osallisuusmallin toteutus 	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteiden toteaminen ja kokoamisvaiheen muotoilu Temaattisten sisältöjen yhteensovittaminen kartalle sekä selostus Vaikutusten arviointi ja asukasvuoro vaikutus Toteutuksen ohjelmointi ja vastuutus Viimeistely 	<ul style="list-style-type: none"> Lausuntomenettely jäsenkuntiin ja sidosryhmiin Hyväksymismenettely TKS ja kunnat
Työvaiheen tulos		Prosessisuunnitelma	Tavoiteraportti	Suunnitelman päivitys	
Valtuustot			SF 12/2022		
Kunnanhallitukset			 10.1.2023		
Kjk ja seutuhallitus	 25.3 ja 27.4	 3.6 ja 6/22	 26.10	  KJK+SH X2	
Masto & LJ ja seututyöryhmät			 Masto ja LJ, 8/22  20.9	 Masto ja LJ   	
Asukkaat ja sidosryhmät			 8/22	  	

Lausuntomenettely

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Lausuntoaika 6.6.- 28.8.2023

Lausuntomateriaali:

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Rakennesuunnitelma

Vehreä metropolimme 2040

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman päivitys 2040+,
LUONNOS, SH 31.5.2023



Tampere | Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Vesilahti | Ylöjärvi

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

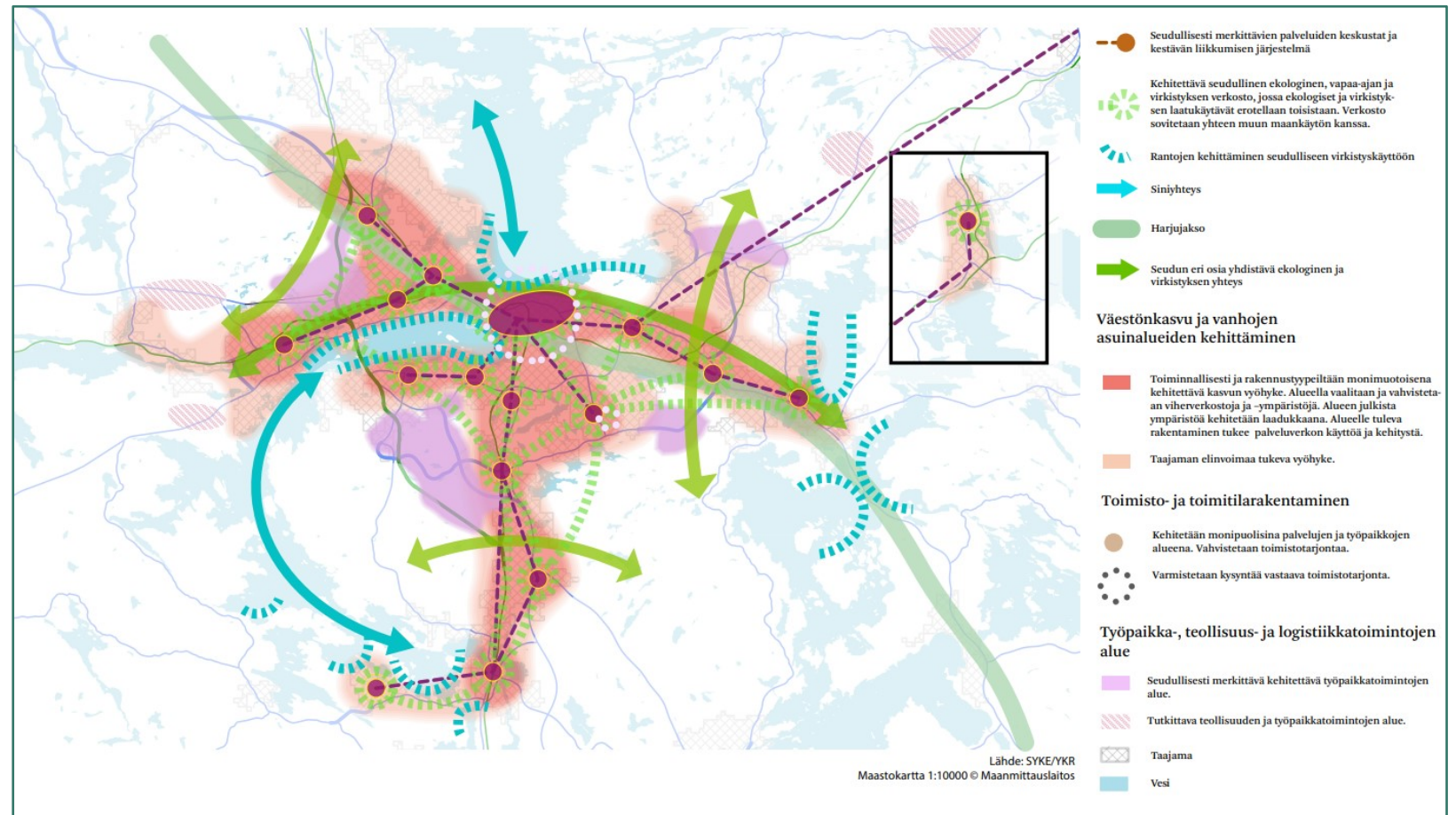
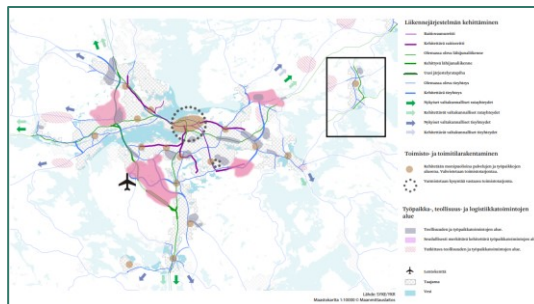
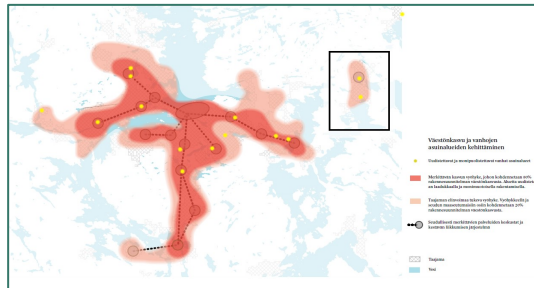
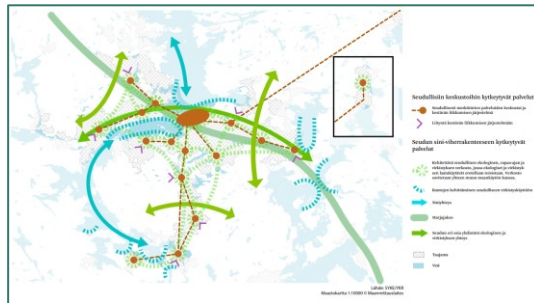
Sisällys

1. Lähtökohdat	5
1.1 Aiemmat rakennesuunnitelmat	5
1.2 Seustrategia	6
1.3 Toimintaympäristön muutokset	6
1.4 Rakennesuunnitelman päivitysprosessi	8
1.5 Suhde juridisiin kaavoihin	11
1.6 Suunnitelman toteutuksen ohjelmointi ja toimeenpano	11
2. Tavoitteet	13
2.1 Kolme kestävyyttä	13
2.2 Kahdeksan tavoitetta	13
3. Rakennesuunnitelma 2040+	17
3.1 Kasvun laskelmat	17
3.2 ARKI. Palvelut, vapaa-aika ja virkistys	19
3.2.0 Tilannekuva	19
3.2.1 Ratkaisu	20
3.2.2 Suositukset ja jatkotoimet	23
3.2.3 Vaikutusten arviointi	23
3.3 RAKENNE. Väestönkasvu, joukkoliikenne ja asutustuotanto	24
3.3.0 Tilannekuva	24
3.3.1 Ratkaisu	25
3.3.2 Suositukset ja jatkotoimet	28
3.3.3. Vaikutusten arviointi	28
3.4. ELINKEINOT JA YHTEYDET. Kansainvälisyys	29
3.4.0 Tilannekuva	29
3.4.1 Ratkaisu	30
3.4.2 Suositukset ja jatkotoimet	33
3.4.3. Vaikutusten arviointi	33
3.5. Kokonaisuus ratkaisee	34
3.6 Seuranta	36
4. Vaikutusten arvioinnin toteutus	37

Lausunnotmenettely

Lausuntoaika 6.6.- 28.8.2023

Lausuntomateriaali:





3. Lausunnot

Tiivistelmä lausunnoista

- Lausuntoja saatiin 19 sidosryhmältä.
- Suunnitelman valmisteluprosessia ja kokonaisvaltaisuutta pidettiin onnistuneena. Kolmeen kestävyyskytkettyjä kahdeksaa tavoitetta pidettiin yleisesti perusteltuina ja niiden mukaiseen toimeenpanoon saatettiin yleisesti sitoutua. Lausunnot olivat pääosin yhdenmukaisia.
- Muutamia tunnistettuja eroja:
 - Rakennesuunnitelman rooli viherrakenteen kehittämisessä.
 - Rakennesuunnitelman kasvun ja kestävyuden sekä elinkeinoalueiden ja viherverkoston kehittämisen välillä tunnistettiin ristiriitoja.
 - Maakuntakaavan mukaisuus ja siitä poikkeavat ratkaisut.
- Muutosehdotuksia tai vaatimuksia liittyen rakennesuunnitelman sisältöihin esitettiin melko vähän. Muutosehdotukset liittyivät kartoilla esitettyjen merkintöjen selitteiden laajempaan kuvaamiseen sekä joidenkin alue- tai yhteysmerkintöjen laajentamiseen ja lisäämiseen. Muutokset voidaan tehdä siten, että ne eivät muuta suunnitelman ja sille valitun tarkkuustason alkuperäistä luonnetta.
- Lausunnoissa otettiin laajasti kantaa eri seutuyhteistyön sisältöjen priorisoimisen ja ohjelmoinnin puolesta. Toimeenpanon roolia tavoitteiden saavuttamiseksi on perusteltua kuvata laajemmin jo rakennesuunnitelman yhteydessä.
- Kantaa otettiin myös rakennesuunnitelmassa esitettyyn vaikutusten arviointiin, jonka todettiin olevan yleispiirteinen ja jossa kiinnitettiin vähän huomiota taloudellisiin vaikutuksiin.



Yhteenveto kuntien lausunnoista

Viherrakenne

Merkityksen ja tavoitteen tarkentamiseen. Esitystavan kirkastaminen.

Suhde maakuntakaavaan

Näkemykset kaavan mukaisuudesta vaihtelevat. Kannatusta on sekä maakuntakaavassa pitäytymiseen että siitä poikkeavan esityksen tekemisestä.

Suunnitelman viimeistely ja toteutuksen ohjelmointi

- Toteutuksen seudullinen ohjelmointi ja seutuyhteistyö tulee esiin useassa puheenvuorossa eri teemoihin liittyen:

Seudulliset elinkeinoalueet

Viherrakenne

Energia

Kasvun tarkentaminen (jl, as)

- Seudullisten kärkien valitseminen (tiehankkeet, yritysalueet jne.)



Yhteenveto viranomaisten lausunnot

Ratkaisun esittämistarkkuus

Etenkin ELY:n lausunnossa toive suunnitelman tarkentamisesta, suunnitelman sisäisten ristiriitojen ratkaisemisesta.

Nyt väljäksi jätettyjen teemojen (kasvu, joukkoliikenne, elinkeinoalueet) osalta toive tarkentaa toteutuksen ohjelmointia.

Rakennesuunnitelman suhde kaavoihin

Pyyntö lisätä johdantoon maininta oikeusvaikutuksettomuudesta.

Pyyntö listata keskeisimmät eroavuudet suhteessa maakuntakaavaan. Myös muihin kaavoihin.

Vaikutusten arviointi

Täsmentäminen ja tarkentaminen, mm. taloudelliset vaikutukset

Toteutuksen ohjelmointi

Priorisointi, valikointi.



Yhteenveto sidosryhmien lausunnot

Yliopisto, elinkeinojen edunvalvonta

Viherrakenne

Yliopisto kiittää, elinkeinojen edunvalvonta tahtoo varmistaa elinkeinoaluevarausten toteuttamisen.

Yliopiston painotukset

Kestävyyden eri ulottuvuudet, hyvinvointi, ekologinen kokonaisuus.

Elinkeinojen edunvalvonnan painotukset

Seudun suurten työpaikka-alueiden ja niihin liittyvien liikennehankkeiden toteutus. Kuntien välisen yhteistyön käynnistämistä kiiteltiin.

Maakuntakaavan mukaisuus

Maakuntakaavan ratkaisusta ei tule poiketa.





Yhteenveto kartoille esitetyistä muutoksista

Lausunnoissa esitetyt muutokset kartoille

Arki

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Lausunnoissa esitetyt ehdotukset muutoksiksi

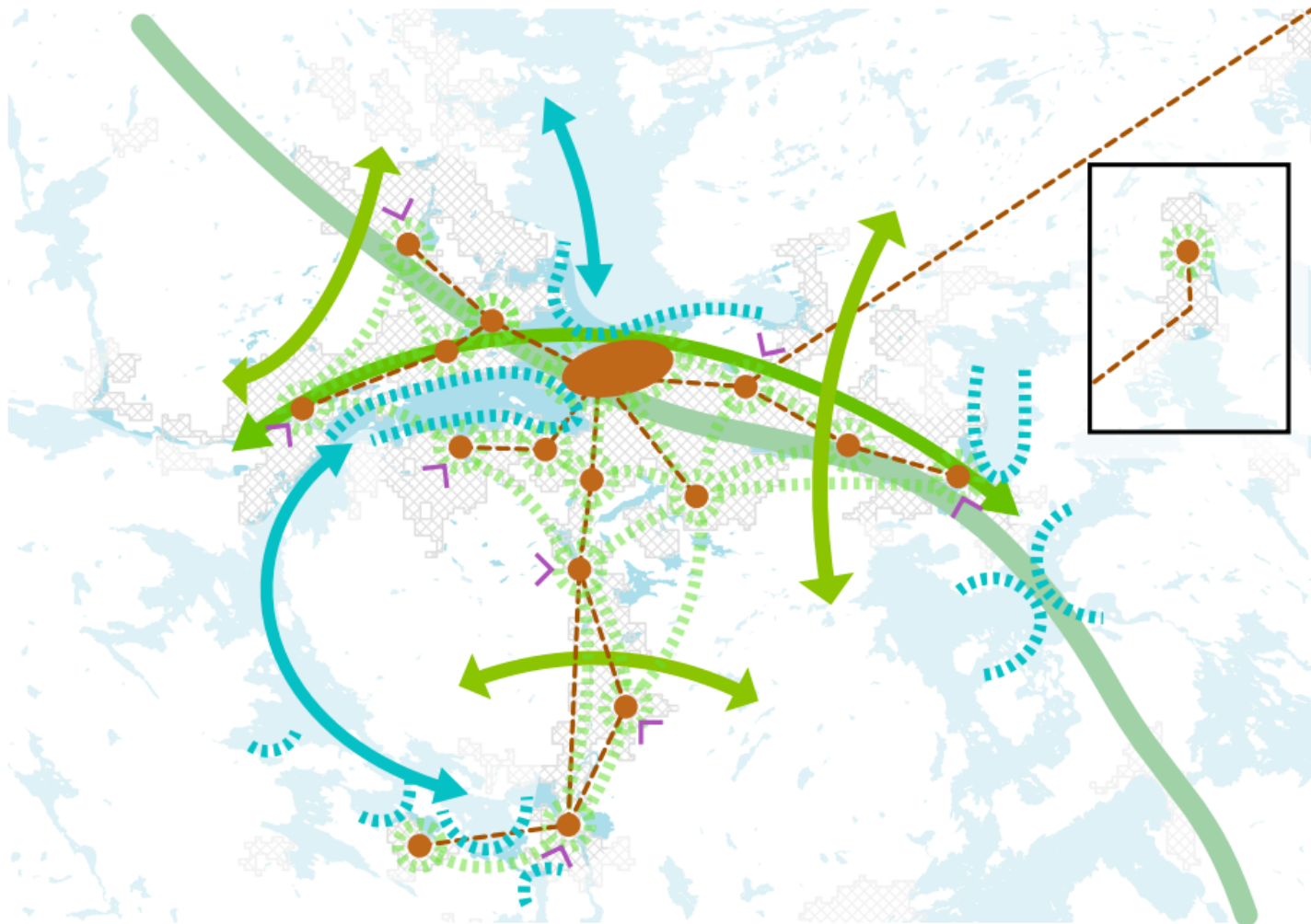
Ylöjärvi:
Viheryhteysnuolen lisääminen Teivosta Hämeenkyrön suuntaan.

Kangasala:
Lisätään harjujakson merkittään Elämystalous ja virkistys.

Palvelujen helminauha keskustoja käsittelevään selitykseen.

Pyyntö muuttaa rantoja käsittelevää karttamerkintää:

Vesistöjen kehittäminen seudulliseen virkistyskäyttöön.

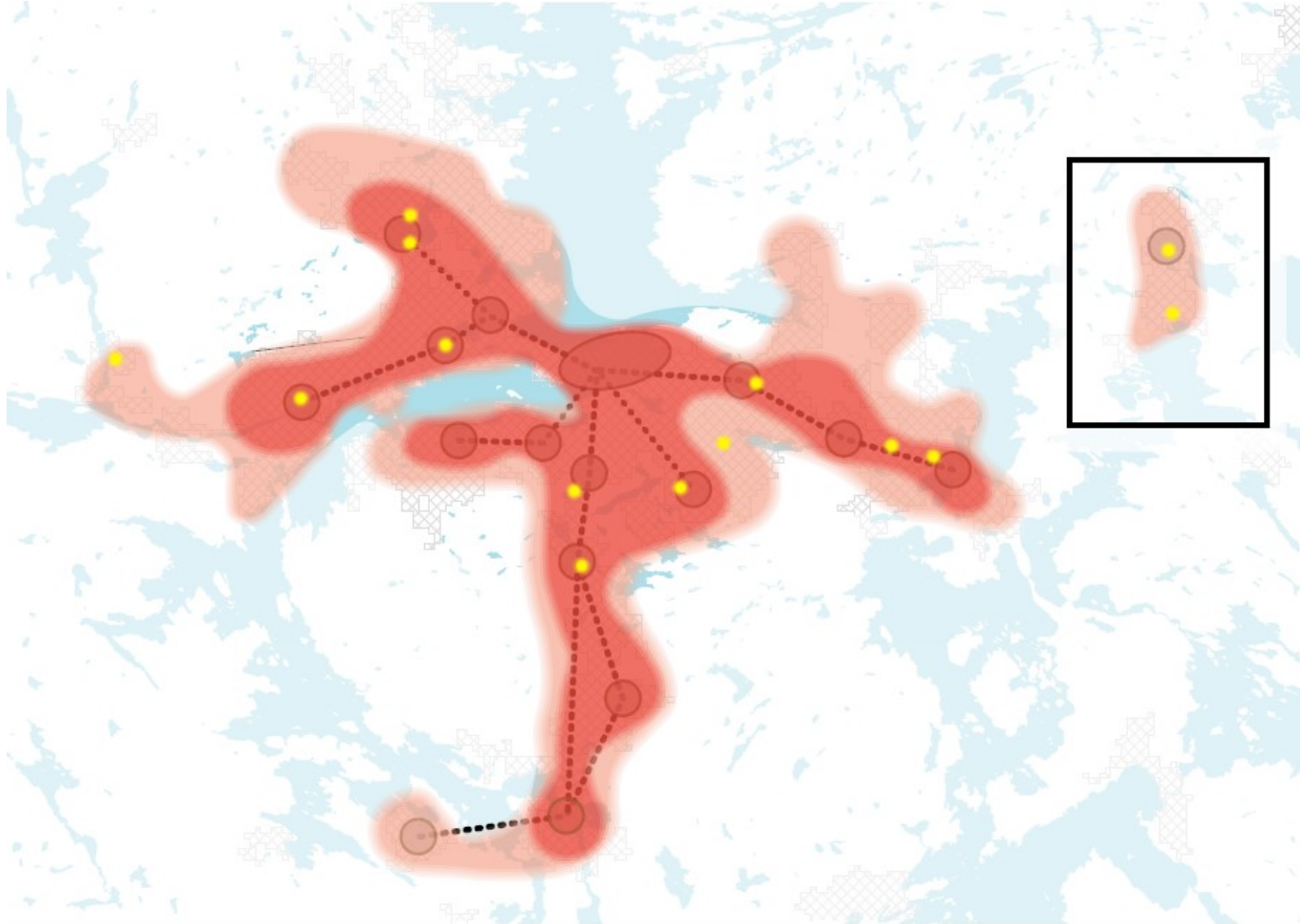


Lähde: SYKE/YKR
Maastokartta 1:10000 © Maanmittauslaitos

Lausunnoissa esitetyt muutokset kartoille

Rakenne

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU



Lausunnoissa esitetyt ehdotukset muutoksiksi

Kangasala:
Viherrakenteen tuominen tälle kartalle.

Vesilahti:
Narvan ja Koskenkylän liittäminen taajaman elinvoimaa tukevaan vyöhykkeeseen.

Lausunnoissa esitetyt muutokset kartoille

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Maailmalle auki

Lausunnoissa esitetyt ehdotukset muutoksiksi

Lempäälä:
Pääradan kehittämistarve selkeämmin esiin.

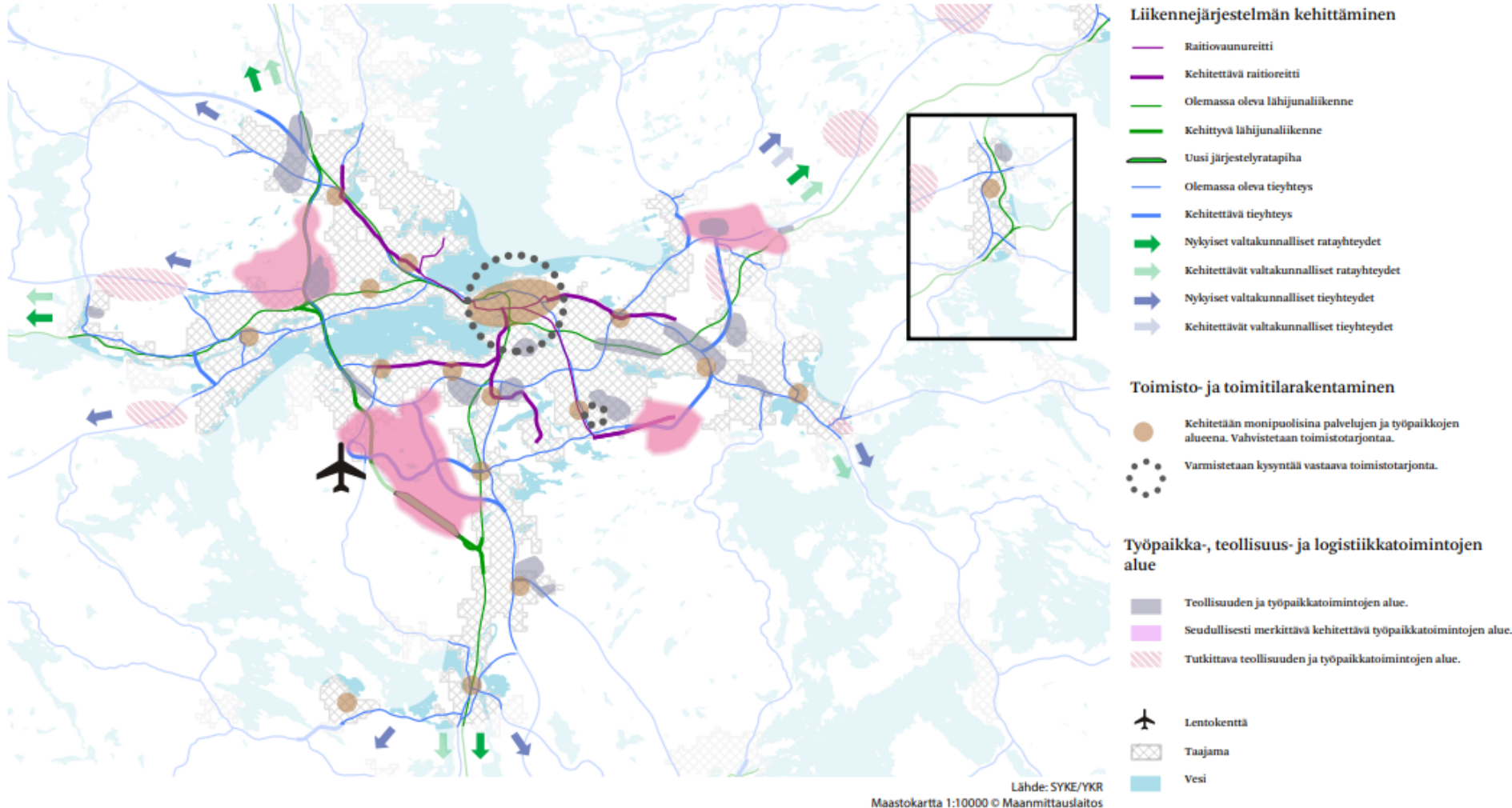
Marjamäen ja Tikinmaan(Lempäälä) yritysalueiden lisääminen kartalle.

Tampere:
Suuret seudulliset yritysaluevaraukset esitettävä realistisemmin siten, että luontoarvot ja viherrakenne tulevat selkeämmin esiin.

Kangasala,Tampere:
Lähijunaseisakkeet esille.

Sahalahden alue tutkittavaksi elinkeinoalueeksi.

Lahden suuntaan merkitty raideyhteysnuoli pois.



Keskusteltavaksi

- Onko kuntien lausuntojen viestit tulkittu oikein?
- Mitkä ovat tärkeimmät huomioitavat seikat viimeistelyssä?



TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU



Kiitos!
